

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výukové texty

pro předmět

Měřicí technika

(KKS/MT)

na téma

Tvorba grafické vizualizace principu měření hluku, vlhkosti a intenzity osvětlení

Autor: Doc. Ing. Josef Formánek, Ph.D.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

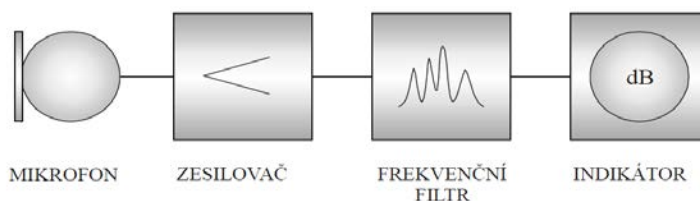
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tvorba grafické vizualizace principu měření hluku, vlhkosti a intenzity osvětlení

1) Měření hluku

Měření hladiny akustického tlaku je prováděno zařízením, zvaným zvukoměr (resp. hlukoměr), které se sestává většinou z kapacitního měřícího mikrofону na těle přístroje, zesilovače mikrofonního signálu, jednobandového frekvenčního analyzátoru a indikátoru hladiny akustického tlaku.

Obr. 1 Základní blokové schéma hlukoměru

V kapacitním mikrofónu, který je čidlem akustického tlaku p vzniká elektrický signál, úměrný jeho úrovni.

Obr. 1.1 Příklad měření hlukoměrem s analýzou a záznamem dat z měření

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2) Měření vlhkosti

Vlhkost vzduchu lze vyjádřit různým způsobem. Hmotnost vodních par vztahovaná k určitému objemu vzduchu V se nazývá absolutní vlhkost (hustota „samotných“ vodních par). Poměr absolutní vlhkosti vzduchu k vlhkosti nasyceného vzduchu (tj. hmotnosti skutečného obsahu vodních par k hmotnosti vodních par nasyceného vzduchu) Φ je relativní vlhkost.

Odporové hygrometry

Hygrometr s tuhým elektrolytem Al_2O_3 je tvořen jednou hliníkovou elektrodou s vrstvičkou Al_2O_3 a druhou elektrodou z napařené tenké vrstvičky zlata propustné pro vodní páry. Absorbací vody do elektrolytu se mění elektrický odpor, z něhož je pak vyhodnocena vlhkost.

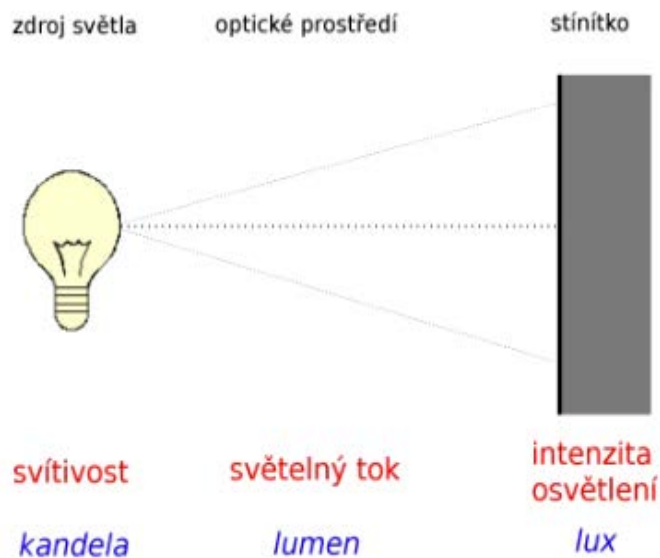

Obr. 1.2 Příklad měření odporovým Hygrometr

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3) Měření intenzity osvětlení

Veličiny, které vyjadřují nebo spíše popisují vlastnosti zdrojů světla jeho přenos prostorem i děje spojené s dopadem světla na plochu nebo předměty, se označují jako veličiny fotometrické. Třemi základními veličinami jsou svítivost, světelný tok a intenzita osvětlení.

Obr. 1.3 Schématické znázornění intenzity osvětlení [3]

Obr. 1.4 Příklad měřidla pro intenzitu osvětlení (Luxmetr)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dalším tématem je ukázkové měření charakteristických vlastností solárních fotovoltaických panelů (viz obr. 1.5 a 1.6) včetně vysvětlujících ukázek správných měřicích principů a postupů.

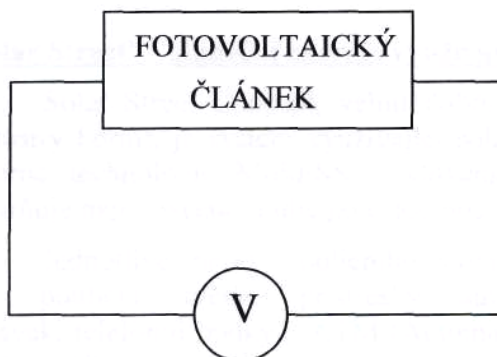
a)

b)

Obr. 1.5 - a) Příklad fotovoltaických panelů, b)Fotovoltaický panel a digitální multimetr

Schématické znázornění měření charakteristických vlastností (viz obr. 1.6) na fotovoltaickém solárním panelu je následně uvedeno:

Obr.1.6 Základní schéma měření bez zatížení obvodu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Seznam použitých přístrojů:

Fotovoltaické panely (různých velikostí a výkonu)

Digitální multimetr

Součástky: proměnný odpor, kabeláž

Poděkování

Investice do rozvoje vzdělávání.

Tento výukový text je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky v rámci projektu č. CZ.1.07/2.2.00/28.0206 „Inovace výuky podpořená praxí“.

Literatura

- [1] JENČÍK, J., VOLF, J. a kol.: *Technická měření*. ČVUT v Praze, Praha 2000, ISBN 80-01-02138-6
- [2] FORMÁNEK, J.: Hluk a vibrace strojních zařízení a jejich snižování. *Energetické stroje-termomechanika-mechanika tekutin-2005*, konference s mezinárodní účastí, ZČU, Plzeň, Česká Republika, 2005, s.33-36, ISBN 80-7043-360-4
- [3] Světlo, http://fyzweb.cz/materialy/kacovsky/fotometricke_veliciny.pdf